

להגדלת הייצור בבקר לבשר

תמציות של הרצאות בכנס הרביעי למדעי מעלי-הגירה

טבלה 1. תוספות משקל יומיות של קבוצות הניסוי.

השפעות עיקריות			קב' 1	קב' 2	קב' 3	קב' 4
שיומן x מזון	שיומן בש מזון	שיומן בתחליף				
בימים 1 - 28 לניסוי						
ל"מ	***	ל"מ	0.505	0.473	0.727	0.699
			0.044	0.122	0.081	0.173
בימים 1 - 35 לניסוי						
ל"מ	***	ל"מ	0.502	0.535	0.721	0.685
			0.035	0.049	0.072	0.158
בימים 35 - 56 לניסוי						
ל"מ	ל"מ	ל"מ	0.735	0.810	0.875	0.917
			0.100	0.103	0.270	0.176
בימים 1 - 56 לניסוי						
ל"מ	***	ל"מ	0.589	0.647	0.794	0.789
			0.038	0.034	0.108	0.159

ל"מ - לא מובהק; *** - מובהק ב- $P \leq 0.001$.

רק 35% - 40% מבשר הבקר שצורכת האוכלוסיה בארץ - מקורו בייצור מקומי. לכן, גדול בקר לבשר הוא אחד הענפים החקלאיים המעטים, שלגביו למעשה אין מגבלות להגדלת הייצור (כמובן, קיימת הבעיה של עלות הייצור והרווחיות). בכנס הובאו מספר עבודות המלמדות כיצד להגדיל את ייצור בשר הבקר, ועבודה על הרכב תחליף החלב.

המודעות לשומן ולכוסטרול במזונות גברה בשנים האחרונות. על תכולתם בבשר הבקר השמנו בכנס שתי הרצאות, המוכיחות כי "השד אינו נרא כל-כך". תמצית של אחת מהן מובאת בזה, האחרת, של צילה דביר, הובאה במלואה ב"השדה", כרך ע"א, חוברת י"ב (ספטמבר 1991), עמ' 1851 - 1853.

עורך המדור

- או מהיום ה-28. כצפוי, הגשת תערובת מהיום הראשון נתנה יתרון בולט בתוספת המשקל (טבלה 1).

נעכלויות-לכאורה של רכיבי החלב שנתקבלו בניסוי in-vivo היו טובות מאוד, ולא נכדלו ביניהן בהשפעת רמת השומן בתחליף. הנעכלות-לכאורה של השומן הגיעה בשתי הקבוצות לערך גבוה של כ-99%. נמצא קשר חיובי בין רמת השומן במנה הנוזלית לבין רמת השומן בפלסמת הדם.

סיכום

בניסוי זה לא נמצא יתרון להגמעת תחליף חלב עשיר בשומן. מאידך גיסא, מכיון שנעכלות תחליף החלב מרובה גם ברמות שומן גבוהות - יתכן שבתנאי עקת קור יהיה יתרון להגמעת תחליף חלב עשיר באנרגיה.

תרומת מזרזי הגדילה ההורמונליים לגדילת בקר לבשר במשק המודרני

צבי הולצר - המחלקה לבקר לבשר, נוה-יער, מינהל המחקר החקלאי

בשנים האחרונות, עקב הכיקוש ההולך ורב של הצרכן לבשר רזה, נעשים מאמצים למציאת טכניקות שישרתו את ממשק הגידול בבקר להשגת המוצר הרצוי. כך, הודות להתקדמות בכיולוגיה המולקולרית בהכרת המטבוליזם ברמה של התא, פותחו - או בעיקר בתהליך של פיתוח - חמרים הנקראים גורמי-חלוקה (repartitioning agents), המכוונים את זרימת חמרי המזון

השפעת רמת השומן בתחליף החלב - על נעכלותו ועל ביצועי בני-בקר יונקים

י. לידסקי, א. ברוש, צ. ניצן

שלב היניקה והגמילה בבני-בקר של רפת החלב הוא השלב הפגיע ביותר במהלך גידולם, ולכן יש משמעות רבה ללימוד יסודי של הגורמים המשפיעים על הביצועים ועל הבריאות של בני-בקר צעירים.

מטרת העבודה היתה - לברוק את השפעת רמת השומן בתחליף החלב על נעכלות רכיבי התחליף ועל ביצועי עגלים לפני הגמילה ולאחריה.

הניסוי נעשה בחדשים דצמבר - פברואר בתחנת המחקר של מינהל המחקר החקלאי בנוה-יער. 32 עגלים חולקו לארבע קבוצות: קבוצות 1 ו-3 הוגמנו בתחליף-חלב דל שומן ("גמע 210", 11% שומן); קבוצות 2 ו-4 הוגמנו בתחליף חלב עשיר בשומן ("גמע 200", 17% שומן). העגלים הוגמנו בתחליף חלב במשך 35 ימים, הגמעה אחת ביום.

לקבוצות 1 ו-2 הוגש מזון יבש (תערובת ושחת) מהיום ה-28 לניסוי; לקבוצות 3 ו-4 הוגש מזון יבש מהיום הראשון לניסוי. ניסוי עיכול: בדיקת נעכלות תחליפי החלב בוצעה in-vivo בשמונה עגלים בגיל 2 - 3 שבועות.

תוצאות

תוספת המשקל היומית בכל תקופות הניסוי לא הושפעה מרמת השומן בתחליף החלב, בין שהעגלים קיבלו תערובת מהיום הראשון